

Mission statement SATL 2023

SATL (Samenwerkende Actiegroepen Tegen Laagvliegen) bundelt sinds 2017 de krachten van inmiddels 26 burgergroepen uit 6 provincies: Drenthe, Flevoland, Fryslân, Gelderland, Noord-Holland en Overijssel.¹ De groepen komen voort uit ongerustheid over de gevolgen van plannen om vanaf vliegveld Lelystad over lange afstanden te gaan laagvliegen boven grote delen van Nederland.

Uitgangspunten en principes

SATL hanteert een aantal leidende uitgangspunten en principes:

- sterk besef van verantwoordelijkheid voor het behoud, c.q. herstel of verbetering van woongenot, welzijn, volksgezondheid, natuur, klimaat en duurzame economie – hier en nu en voor toekomstige generaties wereldwijd;
- grote gehechtheid aan een goed functionerende rechtsstaat en een transparant politiek-bestuurlijk systeem dat het algemeen belang daadwerkelijk vooropstelt. Zelf wil SATL alleen binnen de kaders van die rechtsstaat werken, wat zich vertaalt in de keuze van activiteiten en middelen: zo goed mogelijk onderbouwen van standpunten en een transparante manier van werken, gedegen onderzoek (laten) doen, publicaties (print en digitaal), voorlichting, overleg en samenwerking met politici en bestuurders, inspraak, juridische procedures en andere democratische handelwijzen, waaronder (mede)organiseren van vreedzame bijeenkomsten en fondsenwerving.²
- partijpolitieke ongebondenheid;
- niet op voorhand gekant tegen burgerluchtvaart als zodanig, maar wel alert en kritisch ten aanzien van nodeloos veel en onnodig schadelijk vliegen.

Overwegingen

Jarenlang onderzoek en ervaring hebben SATL ervan doordrongen dat:

- de burgerluchtvaart in Nederland, ook in macro-economisch opzicht, disproportioneel groot is geworden en de sector desalniettemin naar groei blijft streven;
- deze luchtvaart in het dichtbevolkte Nederland, door zijn omvang, beslag op grote delen van het beperkte luchtruim, lage vlieghoogtes, (nacht)rust verstorende en ernstig vervuilende eigenschappen, een van de grootste bedreigers is van welzijn, woongenot, volksgezondheid, natuur en klimaat;
- voor groothandelsverkeer de economische en technologische mogelijkheden beperkt zijn om bijtijds en substantieel de dringend noodzakelijke verbeteringen in schadelijke geluidsoverlast en uitstoot van klimaat en gezondheid bedreigende stoffen te realiseren;
- de luchtvaartsector fiscaal (waaronder belastingen en accijnzen), juridisch (waaronder wet- en regelgeving inzake milieu en omgeving en beroepsmogelijkheden) en bedrijfseconomisch (waaronder subsidies) voor hem gunstige uitzonderingsposities heeft verworven en onevenredig veel invloed heeft op het landelijk beleid;
- verantwoordelijke rijksoverheidsinstanties zich, veel fraaie woorden ten spijt, bij projectontwikkeling, wet- en regelgeving alsook handhaving doorgaans primair laten leiden door de (vermeende) belangen van de luchtvaartsector;
- dezelfde instanties daarentegen de legitieme belangen van burgers, lagere overheden en 'onmondige' belanghebbenden (natuur, toekomstige generaties) keer op keer veronachtzamen of zelfs tegenwerken en zodoende hun zorgplicht verzaken;
- deze overheden bovendien veelvuldig elementaire eisen inzake betrouwbaarheid, zorgvuldigheid en controleerbaarheid met voeten treden en aldus bijdragen aan de zorgwekkende afname van het maatschappelijk vertrouwen in de Nederlandse rechtsstaat en het politiek-bestuurlijk stelsel.

Missie

Overtuigd dat het tij nog te keren is, maakt SATL zich sterk voor een nationaal luchtvaartbeleid waarin de universele belangen van mens, natuur en klimaat altijd prevaleren boven de beperkte bedrijfseconomische belangen van de luchtvaart- en luchthavenbedrijven, om te beginnen met:

- krimp van de burgerluchtvaart tot voor de economie en de bereikbaarheid van Nederland strikt noodzakelijke proporties en krachtige stimulering van OV-alternatieven;
- herinrichting van het luchtruim, waarbij bij de indeling en de keuzes van vliegroutes en vliegprofielen (hoogtes, stijgen en dalen) de geestelijke en lichamelijke volksgezondheid, het woon- en leefgenot alsmede de veiligheid van burgers altijd doorslaggevend zijn (*continuous climb and descent operations* (CCO/CDO) zijn de norm en laagvliegen boven en nabij bebouwde omgeving en recreatiegebieden is taboe);
- definitief afblazen van de opening van Lelystad Airport voor groot- en kleinhandelsverkeer;
- invoering van een gezonder 'nachtrustregime' door sluiting van alle Nederlandse burgerluchthavens tussen 22.00 en 08.00 uur voor alle reguliere burgerluchtvaart;
- invoering van de reguliere, voor andere (vervoers)sectoren geldende BTW-tarieven en accijnzen en volledige doorberekening in ticketprijzen van alle maatschappelijke kosten als gevolg van geluidsoverlast, vervuiling en klimaatschade door vliegtuigen, en voor het herstel daarvan;
- 'normalisering' van de fiscale en juridische positie van de luchtvaartsector;
- verandering van de bestuurs- en adviescultuur rond de luchtvaart met als insteek de materiële en immateriële ontvlechting van staat, adviesbureaus, vliegmaatschappijen en luchthavenbedrijven;
- herstel en versterking van de inspraak, medezeggenschap en beroepsmogelijkheden van burgers en lagere overheden op het gebied van de luchtvaart.

Mission Statement SATL – 01-09-2023

¹ Stand per 01-08-2023.

² SATL wordt juridisch en financieel vertegenwoordigd door de stichting 'Laagvliegen NEE' die een ANBI-status heeft.